

МЕДИА МОНИТОРИНГ

30 ЮЛИ 2024 г.

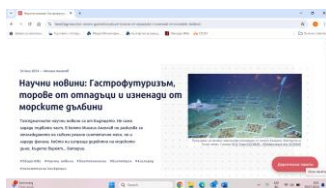
Член на:

Източник: [Toest.bg](https://www.toest.bg)

Заглавие: Гастрофутуризм, торове от отпадъци и изненади от морските дълбини

Линк: <https://www.toest.bg/nauchni-novini-gastrofuturizum-torove-ot-otpadutsi-i-iznenadi-ot-morskite-dulbini/>

Текст: Тазседмичните научни новини са от бъдещето. Не само заради първата част, в която Михаил Ангелов ни разказва за отглеждането на съвсем реално синтетично месо, но и заради финала, който ни изпраща директно на морското дъно, където виреят... батерии.

Изненада в дълбините

За да съществува многоклетъчен живот на планетата ни, трябва да са изпълнени няколко условия, едно от които е наличието на кислород.

Макар да сме приели, че „белите дробове на планетата“ са тропическите гори, те не са единственият, а най-вероятно не са и основният източник на кислород в атмосферата. Счита се, че между 50 и 70% от кислорода се отделят от фотосинтезиращи организми, които живеят в Световния океан. Според приетата

към момента хипотеза повишаването на концентрацията му в атмосферата се дължи на появата и разпространението на фотосинтезата преди около 1 милиард години. Въпреки че са познати и други процеси, които могат да генерират газа, като разграждане на вода, въглероден диоксид или серен диоксид под влиянието на различни източници на енергия, например електричество или UV лъчи, те обикновено протичат в доста негостоприемни условия.

Ново откритие показва, че в океаните има източник на кислород, за който не сме знаели до момента. Първите наблюдения на феномена са направени още през 2013 г., но тогава учените са решили, че става въпрос за грешка при измерването. След като резултатите продължават да се повтарят, измерванията са повторени и с друг метод. Данните недвусмислено показват, че е открит процес, който може да промени разбиранията ни за възникването на живот на нашата планета и откриването му на други.

Обследвайки полето Клариян-Клипертон, намиращо се в Тихия океан, между Мексико и Хавайските острови, изследователите виждат покачване на нивата на кислород, което не е характерно и не се наблюдава в други области на океана. Тъй като измерванията се правят на дълбочина 4–5 километра, източникът не може да е фотосинтетичен – светлината не прониква на такава дълбочина.

След обсъждане на възможните хипотези учените се спират на полиметалните конкреции, на които тази област е много богата. В тези образувания с размер, вариращ от микроскопичен до около 20 см, се съдържат най-различни метали – кобалт, никел, мед, манган. Процесът на формирането им започва с малко парченце черупка, камък или друг обект, по който започват да се наслояват разтворените в океанската вода метали. В течение на милиони години отлаганията се натрупват и размерът на конкрециите нараства.

Текущата хипотеза е, че благодарение на различните метали в конкрециите те функционират като слаба батерия. Това е потвърдено лабораторно – учените са измерили напрежение, достигащо 0,95 волта. В солената вода на океана за разделяне на водната молекула са нужни около 1,5 волта, колкото е напрежението на батериите в дистанционното за телевизора. И точно както в това устройство, най-вероятно, когато конкрециите са близо една до друга, те се свързват последователно и увеличават напрежението си. Така те работят като своеобразна „геобатерия“, която може да освободи кислорода от водната молекула. Все още не е ясно дали процесът протича като при стандартната електролиза, където освен кислорода се отделя и водород. Възможно е електричеството да действа като катализатор на друг процес, който към момента не ни е известен.

Може само да се спекулира дали този новооткрит източник на „тъмен кислород“, както го наричат авторите, е взел участие в кислородната катастрофа, дала начало на нова биологична епоха на планетата. Но е почти сигурно, че има значение за биологичното разнообразие на океанското дъно, където до момента се смяташе, че кислород постъпва само благодарение на океанските течения.

Освен за нашата планета това откритие може да ни даде информация и за далечните планети, които наблюдаваме и по които търсим форми на живот. Доскоро се считаше, че големи количества кислород в атмосферата могат да бъдат индикация за протичаща фотосинтеза. Подводното откритие дава нов механизъм, който може да повлияе на нивата на кислород в атмосферата на

дадена планета, без на нея непременно да има живот, но и по начин, който не пречи на вече съществуващ. Това ще затрудни астрономите, които търсят обитаеми и обитавани планети, въпреки че наличието на кислород е само един от параметрите, с които работят.

Именно поради състава си – оптимален за батерия – полиметалните конкреции са и примамлива цел за извличане от океанското дъно. Няколко компании планират да започнат работа през 2025 г., като според тях експлоатацията на тези ресурси е по-екологична и щадяща за природата, отколкото извличането на руди от земната повърхност. Но работата на океанското дъно по-скоро само ще прикрие щетите, които се нанасят върху биосистемите.

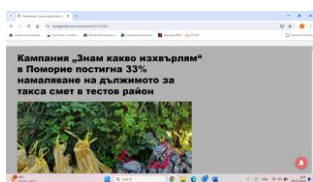
В пилотно изследване на ефекта от извличането на подобни конкреции е установено, че образуващите се облаци от седимент имат голямо влияние върху водните обитатели. Година след приключване на събирането броят на плуващи животни в находището спада с 43%, а в зоните около него – с 56%. Най-вероятно тези места стават неподходящи за хранене и животните ги отбягват. С новото откритие, че конкрециите могат да бъдат и голям източник на кислород, щетите върху екосистемите може да се окажат пагубни и в океана да се създадат своеобразни „мъртви зони“. Това най-вероятно ще има каскаден ефект, който ще се отрази както на водните, така и на земните обитатели.

С оглед на рисковете над 800 учени и специалисти от 44 държави са подписали петиция, в която призовават да се спрат сегашните планове за извличане на материал от океанското дъно. Проблемът беше засегнат и в публицистичното предаване Last Week Tonight. Въпреки че в океаните има материали, които могат да осигурят производството на батерии в следващите десетилетия, употребата им може да се окаже изключително късогледо решение, което да допринесе допълнително за ускоряване на климатичните промени и за загубата на екосистеми и видове, които дори още не сме открили.

Източник: [Bulgasinfo.com](https://www.burgasinfo.com)

Заглавие: Кампания „Знам какво изхвърлям“ в Поморие постигна 33% намаляване на дължимото за такса смет в тестов район

Линк: <https://www.burgasinfo.com/news/view/5/133401>

Текст: Кампанията „Знам какво изхвърлям“ се проведе в периода 16 юни – 16 юли 2024 г. и е част от информационно-образователните дейности във връзка с промяната в начина на събиране на отпадъците, който Общината ще въведе.

Преди началото на кампанията кметът Иван Алексиев проведе среща с участващите домакинства, на която бяха представени целите и бяха раздадени информационни материали с указания за правилно разделяне и сортиране на отпадъците.

Участниците в кампанията получиха кошчета и чували в различни цветове за смесени, биоразградими, хартиени, стъклени, пластмасови и метални отпадъци. Сортираните отпадъци се събираха ежедневно и по предварително определен график за всеки вид отпадък. Целта бе домакинствата по емпиричен начин да разберат колко отпадъци генерират, каква част от тях могат да се рециклират, начина си на пазаруване и потребление и сами да осъзнаят правилните стъпки за промяна на поведението си към намаляване и разделно събиране на отпадъците.

За един месец, домакинствата от един блок в Поморие генерираха общо 610 кг. отпадъци, от които: 369 кг. биоразградими, 37 кг. стъкло, 51 кг. хартия, 65 кг. пластмаса/метал и 88 кг. смесен битов отпадък.

По данни на Дирекция „Бюджет и финанси“ средната стойност на 1 кг отпадък за гр. Поморие, за посочения период, е приблизително 1 лв./кг или генерираният от наблюдаваните домакинства общ отпадък би струвал общо 610 лв. за този един месец, ако не се извършва сортиране на същия. Ако обаче се извърши съвместно и отговорно сортиране на стъкло, хартия и пластмаса/метал, облагаемият отпадък ще се намали със 153 кг и съответно със 153 лева (37 кг. стъкло + 51 кг. хартия + 65 кг. пластмаса/метал). Ще се заплати само 457 лв. (общо за хранителните/биоразградими и смесен отпадък) или за месец ще се реализира икономия за тези домакинства в размер на 153 лева или с 33 % намаляване на месечните разходи за генерираните отпадъци, които биха се платили на принципа „плащаш колкото изхвърляш“.

Горният пример нагледно показва високата ефективност при разделно събиране на битовия отпадък, който е от полза на домакинствата и бизнеса, в подкрепа на ефективно и отговорно оползотворяване на отпадъците и с грижа за природата и за значително намаляване на депонирания отпадък.

За да се въведе успешно този метод е изключително важно разделянето на отпадъците да се прави съвместно и да не бъдат замърсени съответните материали, за да може да бъдат предадени за рециклиране, а не изпратени отново към депото, макар и събрани разделно.

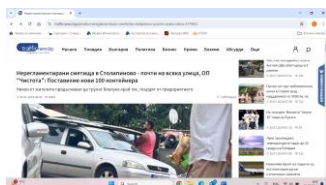
В проведената кампания най-голям е процентът на събраните биоразградими/хранителни отпадъци – 60% от общия отпадък. За да не попада този отпадък в смесения, Община Поморие започна раздаването на кафяви кофи за хранителни отпадъци. Засега само в заведенията за хранене и търговските обекти, впоследствие и на домакинствата.

Кампанията „Знам какво изхвърлям“ се проведе в рамките на проект „Холистичен подход за управление на отпадъците в прехода към кръгова икономика“, който Община Поморие изпълнява заедно с трима партньори от България и един от Италия. Проектът е съфинансиран от Програма LIFE на ЕС и цели да въведе нова интегрирана система за управление на отпадъците в общината чрез осигуряване на информационна, техническа и институционална инфраструктура, пилотно тестване на схема за разделно събиране на смесени и рециклируеми отпадъци при източника на образуване (т.нар. от врата на врата) в избран район в гр. Поморие, последващо въвеждане на схемата в целия град и въвеждане на персонализирана такса битови отпадъци на база количеството изхвърлен отпадък.

Заглавие: Нерегламентирани сметища в Столипиново - почти на всяка улица, ОП "Чистота": Поставихме нови 100 контейнера

Някои от жителите продължават да трупат боклука край тях, твърдят от предприятието

Линк: <https://trafficnews.bg/plovdiv/nereglamentirani-smetishta-stolipinovo-pochti-vsiaka-ulitsa-317902/>

Текст: Мъж изхвърля нерегламентирано мебели в Столипиново, сигнализира читател на TrafficNews. Улицата е „Ландос“, а от изпратените кадри се вижда, как той преспокрайно си стоварва ненужни мебели непосредствено до поставени контейнери, които обаче вече са препълнени. Около тях се е образувало нерегламентирано сметище, а с това темпо скоро цялото място ще е заринато от боклуци.

Читателят допълва още, че по този начин се пречи на децата да играят: „Има малки деца, не могат да играят.“

Мъжът вероятно не живее на улицата и специално е използвал автомобила си, за да прекара вещите, които вече не използва, и да ги стовари на друго място. Освен че изхвърля отпадъци на необозначените места, той го прави и незаконно. Има определени от ОП „Чистота“ дни и часове за събиране на едрогабаритни отпадъци.

Междувременно в социалните мрежи се появиха и снимки на други две нерегламентирани сметища в квартала, където хората отново са си позволили да изхвърлят мебели и вещи на неправилните места. Става въпрос за ул. „Крайречна“ и ул. „Батак“.

Свързахме се с ОП "Чистота", откъдето заявиха, че и трите улици се почистват всекидневно. За премахването на непрестанно образувашите се нерегламентирани сметища се ангажира специализирана тежка техника.

Събирането и извозването на струпаните извън контейнерите отпадъци започна от ул. „Ландос“ и продължава по другите улици.

През последните три месеца за пореден път бяха основно почиствени междублоковите пространства на ул. „Елба“, „Сокол“, „Баку“, „Шумен“, „Батак“, където за кратко време се бяха събрали камари отпадъци. Всекидневно екипи чистят и ул. „Крайна“, както и обръщало на градските автобуси, където отпадъци изхвърлят хора и фирми извън квартала.

"Междувременно в Столипиново са поставени допълнително близо 100 контейнера, но някои от жителите продължават да трупат боклука край тях.", твърдят от предприятието.

От „Чистота“ са предоставили на кметството в район „Източен“ информация за невралгичните точки с нерегламентирано замърсяване, където да се изгради видеонаблюдение, така че нарушителите по-лесно да бъдат идентифицирани и санкционирани.